

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

Факультет філології, психології та педагогіки

Кафедра психології та педагогіки

Л. П. Клевака

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
З ПЕДАГОГІЧНОЇ (ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ**

*для здобувачів вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта»
другого (магістерського) рівня вищої освіти*

Полтава 2025

Клевака Л.П. Методичні вказівки до проходження педагогічної (переддипломної) практики для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта». Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2025. 22 с.

Укладач:

Клевака Леся Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Відповідальний за випуск – Клевака Леся Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Рецензент:

Гришко Ольга Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Методичні вказівки до проходження педагогічної (переддипломної) практики затверджені на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від «28» серпня 2025 року №1

Методичні вказівки до проходження педагогічної (управлінсько-методичної) практики в системі дошкільної освіти схвалені навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

ЗМІСТ

Вступ	4
Мета та завдання практики	5
Компетентності та очікувані програмні результати проходження практики	5
Вимоги до баз практики	6
Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти при проходженні практики	7
Програма практики	8
Методичні рекомендації з проходження практики	10
Звітня документація	13
Методичні рекомендації з оформлення звітної документації	13
Форми та методи контролю	19

ВСТУП

Педагогічна (переддипломна) практика є важливим завершальним етапом практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А2 «Дошкільна освіта», що забезпечує інтеграцію теоретичних знань із досвідом професійної діяльності, сприяє формуванню фахових компетентностей, розвитку педагогічної майстерності та готовності до самостійного розв'язання актуальних завдань у системі дошкільної освіти. Вона створює умови для поглиблення знань із дошкільної педагогіки, психології та методики дошкільної освіти, удосконалення практичних умінь організації освітнього процесу, застосування сучасних психолого-педагогічних підходів і технологій, а також набуття досвіду науково-дослідницької діяльності.

Актуальність педагогічної (переддипломної) практики зумовлена сучасними вимогами до професійної підготовки фахівців дошкільної освіти, необхідністю забезпечення якісного, безпечного, інклюзивного та дитиноцентричного освітнього середовища, упровадження інноваційних педагогічних технологій, розвитку партнерської взаємодії з родинами вихованців і створення умов для всебічного розвитку дітей раннього та дошкільного віку. Особливого значення набуває підготовка фахівців, здатних критично осмислювати педагогічні явища, аналізувати результати освітньої діяльності, використовувати сучасні наукові досягнення та визначати ефективні шляхи вдосконалення практики дошкільної освіти.

Зміст переддипломної практики охоплює ознайомлення з особливостями професійної діяльності основних категорій працівників закладу дошкільної освіти, зокрема вихователя, вихователя-методиста та директора закладу. Такий підхід дає змогу сформувати цілісне уявлення про функціонування закладу дошкільної освіти, взаємозв'язок педагогічних, методичних і управлінських процесів, розподіл професійних обов'язків і відповідальності між працівниками, а також значення їхньої узгодженої діяльності для забезпечення якості дошкільної освіти.

Метою педагогічної (переддипломної) практики є підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» до професійної діяльності в системі дошкільної освіти шляхом формування та вдосконалення професійних компетентностей, поглиблення теоретичних знань із дошкільної педагогіки, психології та методики дошкільної освіти, набуття практичного досвіду організації освітнього процесу, апробації сучасних психолого-педагогічних підходів і технологій, формування дослідницьких умінь та готовності до проведення науково-педагогічних досліджень і виконання завдань випускної (кваліфікаційної) роботи.

Важливим складником переддипломної практики є проведення дослідницької роботи, безпосередньо пов'язаної з тематикою кваліфікаційної роботи магістра. Практика надає можливість поглибити розуміння досліджуваної проблеми, уточнити її теоретичні та практичні аспекти, апробувати окремі методики, педагогічні прийоми чи технології, здійснити спостереження, зібрати й систематизувати емпіричні дані відповідно до мети, завдань і методів дослідження. Усі дослідницькі процедури мають проводитися з дотриманням принципів академічної доброчесності, дослідницької етики, конфіденційності та захисту персональних даних, а робота з дітьми – з урахуванням вимог щодо забезпечення їхніх прав, безпеки й благополуччя.

Ці методичні вказівки розроблено для забезпечення належної організації та методичного супроводу педагогічної (переддипломної) практики. У них визначено мету й завдання практики, основні етапи проходження практики, вимоги до виконання

індивідуальних завдань, організації науково-дослідницької роботи, підготовки звітної документації та представлення результатів практичної підготовки. Матеріали видання покликані допомогти магістрантам спланувати власну діяльність, послідовно виконати програму практики, систематизувати здобутий досвід і підготувати обґрунтовані висновки щодо результатів виконаної роботи.

Методичні вказівки адресовано здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта», керівникам практики від закладу вищої освіти та фахівцям закладів дошкільної освіти, які забезпечують організацію практичної підготовки. Їх використання сприятиме узгодженню діяльності всіх учасників практики, забезпеченню системності виконання завдань і об'єктивному оцінюванню досягнутих результатів.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою педагогічної (переддипломної) практики є підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» до професійної діяльності в системі дошкільної освіти шляхом формування та вдосконалення професійних компетентностей, поглиблення теоретичних знань із дошкільної педагогіки, психології та методики дошкільної освіти, набуття практичного досвіду організації освітнього процесу, апробації сучасних психолого-педагогічних підходів і технологій, формування дослідницьких умінь та готовності до проведення науково-педагогічних досліджень і виконання завдань випускної (кваліфікаційної) роботи.

Основні завдання практики:

Удосконалення вмінь працювати з різними інформаційними та науковими джерелами в процесі науково-дослідного пошуку, здійснювати їх критичний аналіз, систематизацію, бібліографічний опис, анотування та узагальнення.

Формування практичних умінь визначення мети, завдань, об'єкта, предмета, гіпотези та методів педагогічного дослідження, розроблення програми, організації і проведення дослідницької роботи, оброблення, інтерпретації отриманих результатів.

Збір фактичного, емпіричного та експериментального матеріалу для виконання магістерського дослідження, систематизація отриманих даних та їх підготовка до подальшого наукового аналізу.

Набуття вмінь презентувати результати наукового дослідження у формі доповідей, повідомлень, презентацій на науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, а також підготовки та публікації наукових статей і тез доповідей.

Формування академічної культури та усвідомлення сутності академічної доброчесності, дотримання принципів чесності, відповідальності, самостійності, коректного використання інформації, цитування та авторства в науково-дослідній діяльності.

Ознайомлення з можливостями та сучасними формами наукової комунікації, зокрема використанням наукових електронних ресурсів, академічних платформ, професійних мереж і соціальних медіа для представлення та поширення результатів дослідницької діяльності.

Формування здатності здійснювати психолого-педагогічне спостереження, аналізувати результати освітнього впливу на розвиток дитини дошкільного віку та визначати перспективи вдосконалення освітнього процесу.

Розвиток навичок професійної рефлексії та самооцінювання власної дослідницької й педагогічної діяльності, визначення труднощів, досягнень і напрямів подальшого професійного розвитку.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Практика покликана забезпечити оволодіння здобувачами вищої освіти такими компетентностями:

ІК. Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Формування результатів проходження практики здобувачами вищої освіти базується на результатах, визначених освітньою програмою (ПРН), відповідно до матриці відповідності програмних результатів ОПП.

Очікуваними програмними результатами проходження практики здобувачами вищої освіти відповідно до ОПП «Дошкільна освіта» є:

ПР 1. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПР 2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПР 4. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПР 8. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПР 10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИКИ

Базами практичної підготовки є заклади дошкільної освіти м. Полтави, Полтавської області й решти регіонів України.

На визначених базах педагогічної (переддипломної) практики здобувач вищої освіти повинен отримати та вдосконалити практичні навички й уміння виконання конкретної роботи з організації та проведення психолого-педагогічного дослідження, збору, систематизації, аналізу та інтерпретації емпіричних і експериментальних даних, апробації результатів магістерського дослідження та їх представлення у професійному й науковому середовищі.

У процесі практики здобувачі мають удосконалити вміння працювати з різними інформаційними та науковими джерелами, здійснювати їх критичний аналіз, систематизацію, бібліографічний опис, анотування та узагальнення; формувати практичні уміння визначати мету, завдання, об'єкт, предмет, гіпотезу та методи педагогічного дослідження, розробляти його програму, організовувати й проводити дослідницьку роботу, обробляти та інтерпретувати отримані результати.

Практика передбачає збір фактичного, емпіричного та експериментального матеріалу для виконання магістерського дослідження, його систематизацію та підготовку до подальшого

наукового аналізу; набуття вмінь презентувати результати дослідження у формі доповідей, повідомлень, презентацій на науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, а також підготовки тез доповідей і наукових статей.

Особлива увага приділяється формуванню академічної культури та усвідомленню принципів академічної доброчесності, відповідального та коректного використання інформації, дотримання вимог цитування й авторства. Здобувачі ознайомлюються із сучасними можливостями наукової комунікації, використанням наукових електронних ресурсів, академічних платформ, професійних мереж і соціальних медіа для представлення та поширення результатів дослідницької діяльності.

Важливою складовою практики є формування здатності здійснювати психолого-педагогічне спостереження, аналізувати результати освітнього впливу на розвиток дитини дошкільного віку, оцінювати ефективність застосованих педагогічних підходів і визначати перспективи вдосконалення освітнього процесу.

За результатами практики здобувачі мають розвинути навички професійної рефлексії та самооцінювання власної педагогічної й дослідницької діяльності, визначати труднощі та професійні досягнення, окреслювати напрями подальшого наукового, професійного розвитку та самовдосконалення.

Практика проводиться перед виконанням кваліфікаційної роботи, є заключною ланкою практичної підготовки фахівців дошкільної освіти, формує розуміння важливості дошкільної педагогіки в регіональних дослідженнях.

Перелік баз практики:

1. Полтавський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №6 "Дивограй" Полтавської міської ради
2. Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №35 "Мальва" Полтавської міської ради
3. Полтавський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу №41 "Гніздечко" Полтавської міської ради Полтавської області
4. Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №42 "Зайчатко" Полтавської міської ради
5. Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 46 "Бджілка" Полтавської міської ради
6. Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №55 "Перлинка" Полтавської міської ради
7. Заклад дошкільної освіти № 80 "Червона калина" Полтавської міської ради
8. Приватна організація (установа, заклад) «Приватний заклад дошкільної освіти «Малютко»
9. Терешківський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Барвінок" Терешківської сільської ради Полтавського району, Полтавської області

Угоду з базами практики заключає університет (в особі керівника практики від кафедри) в термін, що є не пізніше за два тижні до початку практики.

Здобувачі вищої освіти мають право самостійно запропонувати базу практичної підготовки за умови її відповідності вимогам «Положення про організацію і проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (<https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/doc/all/polozhennia-pro-praktiku.pdf>), освітній програмі та програмі практики. Остаточне погодження бази практики здійснюється Університетом.

Якщо здобувач вищої освіти самостійно обирає базу практики, то підписана угода має бути передана керівнику практики не пізніше, ніж за два тижні до початку практики.

Приклад Угоди наявний у керівника практики. Він передає його практиканту за проханням. Електронний варіант Угоди розділений на дистанційній платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7946>

ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ ТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ПРОХОДЖЕННІ ПРАКТИКИ

Методичне керівництво практикою від університету здійснює кафедра психології та педагогіки. Керівник від університету зобов'язаний стежити за коректністю організації практики,

систематично контролювати її проходження, а також консультувати здобувача вищої освіти з усіх питань, пов'язаних з проходженням практики.

По закінченню практики керівник від університету перевіряє звітну документацію (щоденник практики, письмовий звіт), інформує про проведення публічного захисту, за результатами оцінювання яких виставляється остаточна оцінка.

Керівники практики від установи створюють оптимальні умови для роботи здобувачів освіти при проходженні практики, забезпечують їх необхідними нормативними та звітними документами, проводять індивідуальні бесіди з конкретних питань програми практики, контролюють якість та строки виконання робіт.

Здобувач вищої освіти при проходженні практики зобов'язаний:

- до початку проходження практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- вчасно, згідно з графіком навчального процесу, прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки й виробничої санітарії;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, та скласти диференційований залік з практики.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Основні етапи організації та проходження практики:

1. *Ознайомлення з програмою практики.*
2. *Підписання Угоди з базою практики.*
3. *Отримання від керівника практики направлення на проходження практики у встановлені терміни.*
4. *Проведення настановчої конференції, інструктажу з техніки безпеки, друк щоденника практики, складання індивідуального плану проходження практики, оформлення повідомлення з бази практики.*
5. *Виконання завдань практики на базі практики, оформлення звітної документації, консультації з керівником практики від кафедри та ЗДО.*
6. *Подання звітної документації: не пізніше ніж упродовж трьох календарних днів після завершення практики подання керівнику практики від ЗВО оформленої звітної документації відповідно до встановлених вимог.*
7. *Захист результатів практики у визначений термін: представлення звіту, висвітлення виконаних завдань, демонстрація набутих професійних компетентностей, обговорення результатів практичної діяльності та отримання підсумкової оцінки.*

Під час проходження педагогічної (переддипломної) практики здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» необхідно зосередити увагу на поглибленні професійних знань, удосконаленні практичних умінь і навичок, вивченні особливостей діяльності працівників закладу дошкільної освіти та виконанні дослідницьких завдань відповідно до теми кваліфікаційної роботи. Практика має забезпечити взаємозв'язок теоретичної, практичної та дослідницької складових підготовки майбутнього магістра, сприяти формуванню готовності до самостійної професійної діяльності й використання результатів науково-педагогічних досліджень для вдосконалення освітнього процесу.

Під час проходження практики доцільно зосередити увагу на таких аспектах:

Діяльність вихователя передбачає аналіз особливостей організації освітнього процесу, реалізації завдань освітньої програми, створення умов для всебічного розвитку дітей, урахування їхніх вікових та індивідуальних особливостей, організації ігрової, пізнавальної, творчої та інших видів дитячої діяльності. Особливу увагу необхідно приділити забезпеченню охорони життя і здоров'я вихованців, створенню безпечного, інклюзивного й розвивального освітнього

середовища, використанню сучасних психолого-педагогічних підходів і технологій, а також партнерській взаємодії з батьками.

Відповідно до теми магістерського дослідження здобувачі можуть долучатися до підготовки й проведення занять, дидактичних ігор, вправ, спостережень та інших видів освітньої діяльності, спрямованих на вивчення визначеної наукової проблеми. Добір змісту, методів і засобів роботи має відповідати меті та завданням дослідження, віковим можливостям дітей і принципам організації дошкільної освіти. Проведення діагностичних, формувальних та інших дослідницьких процедур здійснюється відповідно до затвердженої програми дослідження, за погодженням із керівниками практики та адміністрацією закладу, із дотриманням дослідницької етики й вимог щодо захисту прав, безпеки та персональних даних дітей.

Діяльність вихователя-методиста передбачає ознайомлення із системою методичної роботи закладу дошкільної освіти, особливостями планування та організації професійного розвитку педагогів, надання методичної допомоги, проведення консультацій, семінарів, практикумів, тренінгів і майстер-класів. Важливим є вивчення досвіду впровадження сучасних освітніх технологій, організації самоосвітньої діяльності педагогічних працівників, узагальнення передового педагогічного досвіду та оцінювання результативності методичної роботи. Здобувачі можуть розробляти методичні рекомендації, інформаційні матеріали й практичні завдання, пов'язані з темою магістерського дослідження, а також визначати можливості використання його результатів для вдосконалення освітньої діяльності закладу.

Діяльність директора закладу дошкільної освіти передбачає ознайомлення з особливостями управління закладом, плануванням і координацією його роботи, розподілом функціональних обов'язків працівників, організацією кадрового та матеріально-технічного забезпечення, функціонуванням внутрішньої системи забезпечення якості освіти й створенням безпечного освітнього середовища. Доцільно проаналізувати роль управлінських рішень у забезпеченні ефективної діяльності педагогічного колективу, взаємодії з родинами вихованців і партнерами закладу. Вивчення управлінських процесів допоможе магістрантам зрозуміти організаційні умови реалізації освітніх і дослідницьких завдань, а також можливості впровадження результатів магістерського дослідження в практику дошкільної освіти.

У процесі практики здобувачам необхідно послідовно виконувати індивідуальний план, узгоджувати заплановані види діяльності з керівниками практики, дотримуватися професійної етики, вести щоденник практики, систематизувати результати спостережень і виконання дослідницьких завдань. Зміст роботи має бути спрямований не лише на ознайомлення з діяльністю закладу, а й на формування вмінь аналізувати педагогічні явища, обґрунтовувати професійні рішення, застосовувати наукові методи, інтерпретувати отримані дані та визначати перспективи вдосконалення освітнього процесу.

Практика триває 8 тижнів для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти 2 курсу.

Розподіл часу педагогічної (переддипломної) практики

№ з/п	Етапи практики	Тривалість, в годинах
1	Організаційно-ознайомлювальний етап. Участь у настановній конференції, ознайомлення з метою, завданнями, змістом і програмою практики, вимогами до звітної документації. Ознайомлення з базою практики, структурою, режимом роботи, нормативно-правовими документами та особливостями функціонування закладу дошкільної освіти.	16
2	Дослідницько-підготовчий етап. Обґрунтування актуальності теми магістерського дослідження. Формулювання й уточнення понятійного апарату дослідження: мети, об'єкта, предмета, завдань, за потреби – гіпотези дослідження. Визначення теоретико-методологічних засад наукового пошуку. Добір, аналіз і систематизація наукових джерел. Оформлення бібліографічного списку 50 наукових джерел	80

	за вимогами ДСТУ 8302:2015. Визначення та обґрунтування методів психолого-педагогічного дослідження. Розроблення орієнтовної програми дослідження.	
3	Експериментально-дослідницький етап. Організація та проведення педагогічного дослідження відповідно до визначеної програми. Збір фактичного, емпіричного та експериментального матеріалу за темою магістерської роботи. Проведення діагностичних, спостережувальних, експериментальних та інших передбачених програмою дослідження процедур. Систематизація, первинне опрацювання та аналіз отриманих матеріалів.	140
4	Апробаційно-публікаційний етап. Апробація основних теоретичних і практичних напрацювань магістерської роботи у формі виступів на семінарах, круглих столах, педагогічних радах, засіданнях кафедри, науково-практичних конференціях різних рівнів та інших науково-методичних заходах. Підготовка матеріалів для представлення результатів дослідження. Підготовка та оформлення наукових публікацій: тез доповідей, наукової статті та інших видів наукової продукції.	80
5	Етап наукової комунікації. Моніторинг наукових заходів для представлення результатів дослідження. Ознайомлення з інформаційними ресурсами мережі Інтернет, сайтами бібліотек, університетів, наукових установ і центрів. Пошук інформації щодо проведення конференцій, семінарів, круглих столів та інших наукових заходів. Ознайомлення з вимогами до участі в наукових заходах, підготовки доповідей, тез і статей, онлайн-реєстрації та подання відомостей про автора. Ознайомлення з можливостями наукової комунікації у соціальних мережах, професійними та науковими спільнотами, правилами академічної та професійної комунікації в цифровому середовищі.	40
6	Підсумково-рефлексивний етап. Узагальнення та аналіз результатів виконаної роботи. Підготовка звітної документації та презентації результатів практики. Рефлексія набутого педагогічного та дослідницького досвіду, оцінювання сформованих професійних і дослідницьких умінь. Визначення перспектив подальшої науково-дослідної діяльності, самоосвіти, самовдосконалення та професійної самореалізації.	4
		360

Під час практики здобувач вищої освіти повинен виконати всі розділи програми.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Етапи проходження педагогічної (переддипломної) практики

1. Організаційно-ознайомлювальний етап

Передбачає участь у настановній конференції, ознайомлення з метою, завданнями, змістом і програмою практики, вимогами до виконання індивідуального плану та оформлення звітної документації. Здобувачі знайомляться з базою практики, структурою, режимом роботи, кадровим складом, нормативно-правовими документами й особливостями функціонування закладу дошкільної освіти. На цьому етапі необхідно встановити професійну взаємодію з директором, вихователем-методистом, вихователями та іншими працівниками закладу, ознайомитися з умовами організації освітнього процесу й можливостями виконання дослідницьких завдань відповідно до теми кваліфікаційної роботи. Спільно з керівниками практики уточнюються індивідуальні завдання, календарний план роботи та порядок підготовки матеріалів магістерського дослідження.

2. Дослідницько-підготовчий етап

Спрямований на теоретичне й методологічне обґрунтування магістерського дослідження, уточнення його концептуального апарату та підготовку програми емпіричної роботи. На цьому

етапі необхідно: обґрунтувати актуальність теми магістерського дослідження, визначити його мету, об'єкт, предмет і завдання, за потреби сформулювати гіпотезу;

визначити теоретико-методологічні засади дослідження та основні наукові підходи до розв'язання обраної проблеми;

здійснити пошук, опрацювання, критичний аналіз і систематизацію наукових джерел із теми дослідження;

сформулювати бібліографічний список наукових джерел відповідно до вимог кафедри та ДСТУ 8302:2015; за умови, що це передбачено програмою практики, підготувати список із 50 джерел;

визначити й обґрунтувати методи психолого-педагогічного дослідження з урахуванням його мети, завдань, предмета та характеристик учасників;

розробити орієнтовну програму дослідження, передбачити послідовність його проведення, необхідні матеріали, критерії оцінювання та способи опрацювання отриманих результатів.

Добираючи методи дослідження, слід ураховувати їхню наукову обґрунтованість, відповідність віковим особливостям дітей, можливість практичного застосування в умовах ЗДО та дотримання етичних вимог.

Врахуйте під час виконання завдань цього етапу «Методичні вказівки до виконання та захисту кваліфікаційної роботи для здобувачів спеціальності А2 «Дошкільна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Полтава: НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2026. 40 с.». Вони розташовані на платформі Moodle. URL: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7945>

3. Експериментально-дослідницький етап

Практикант закріплюється за відповідною віковою групою дітей дошкільного віку в закладі дошкільної освіти з урахуванням теми магістерського дослідження, його мети, завдань і визначених методів дослідження. Знайомиться з вихователем групи, дітьми, особливостями організації освітнього процесу, предметно-ігровим і розвивальним середовищем, плануванням освітньої діяльності та індивідуальними особливостями вихованців. Вивчає режим роботи групи, спостерігає за організацією основних режимних моментів протягом дня (ранкового прийому дітей, ранкової гімнастики, прийомів їжі, занять, ігрової, рухової, пізнавальної та творчої діяльності, прогулянок, відпочинку), бере участь у їх підготовці й проведенні під керівництвом вихователя.

Відповідно до теми та програми магістерського дослідження практикант планує й проводить заняття, дидактичні ігри, вправи та інші форми організації дитячої діяльності, спрямовані на розв'язання визначених дослідницьких завдань. Під час підготовки використовує дидактичні матеріали, наочні посібники, роздаткові матеріали, ігрові набори, картки, схеми, моделі, презентації, інтерактивні ресурси та інші засоби навчання, добираючи їх відповідно до віку дітей, їхніх індивідуальних потреб і змісту дослідження. За потреби практикант самостійно розробляє й виготовляє дидактичні матеріали, адаптує завдання до можливостей вихованців та апробує обрані психолого-педагогічні методики й освітні технології.

У процесі роботи практикант здійснює педагогічне спостереження, фіксує результати виконання запланованих завдань, аналізує ефективність використаних методів і засобів, визначає особливості та динаміку досліджуваних явищ, узагальнює отримані матеріали для подальшого використання під час підготовки кваліфікаційної роботи. Усі заняття, діагностичні процедури й інші дослідницькі заходи проводяться відповідно до програми магістерського дослідження, за погодженням із керівниками практики та адміністрацією ЗДО, з дотриманням принципів професійної етики, конфіденційності, безпеки й захисту прав та інтересів дітей.

Здобувачі збирають фактичні, емпіричні та, за потреби, експериментальні матеріали за темою магістерської роботи, проводять передбачені дослідженням спостереження, діагностичні процедури, опитування та інші дослідницькі заходи. Зміст роботи може охоплювати вивчення особливостей розвитку дітей, аналіз педагогічних умов організації освітнього процесу,

оцінювання ефективності окремих методик або технологій, дослідження професійних потреб педагогів чи особливостей взаємодії учасників освітнього процесу. Конкретні процедури визначаються темою магістерської роботи й затвердженою програмою дослідження.

Після завершення збору матеріалів здійснюються їх систематизація, первинне опрацювання, аналіз та інтерпретація. Отримані результати співвідносяться із завданнями дослідження, використовуються для перевірки висунутих припущень і формулювання попередніх висновків. Усі дослідницькі процедури, особливо за участю дітей, проводяться з дотриманням етичних принципів, правил конфіденційності та необхідних погоджень.

4. Апробаційно-публікаційний етап

Спрямований на представлення та обговорення основних теоретичних і практичних результатів магістерського дослідження в академічному й професійному середовищі. Апробація може відбуватися у формі виступів на науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, засіданнях кафедри, педагогічних радах та інших науково-методичних заходах.

На цьому етапі здобувачі готують доповіді, презентації, тези, наукові статті та інші матеріали, у яких висвітлюють актуальність дослідження, його теоретичні засади, застосовані методи, отримані результати й практичне значення. Доцільно враховувати фахові вимоги до оформлення наукових публікацій, дотримуватися принципів академічної доброчесності та коректно представляти результати власного дослідження.

Апробація результатів сприяє розвитку навичок наукової аргументації, академічного письма, публічного виступу, професійного обговорення й обґрунтованого реагування на запитання та зауваження.

5. Етап наукової комунікації

Передбачає розвиток умінь здійснювати цілеспрямований пошук актуальної наукової інформації, налагоджувати професійні контакти та представляти результати дослідницької діяльності в академічному середовищі.

Здобувачам необхідно ознайомитися з інформаційними ресурсами бібліотек, університетів, наукових установ і центрів, здійснювати моніторинг оголошень про науково-практичні конференції, семінари, круглі столи та інші фахові заходи. Важливо опрацювати вимоги до участі в наукових заходах, підготовки й подання доповідей, тез і статей, заповнення реєстраційних форм та оформлення відомостей про автора.

Окрему увагу слід приділити можливостям використання цифрових інструментів наукової комунікації, професійних і наукових спільнот, електронних бібліотек та академічних платформ. Під час взаємодії в цифровому середовищі необхідно дотримуватися правил академічної доброчесності, професійного етикету, коректного цитування та захисту персональних даних.

6. Підсумково-рефлексивний етап

Передбачає узагальнення результатів практичної та дослідницької діяльності, аналіз виконання індивідуального плану й оцінювання рівня сформованості професійних і дослідницьких компетентностей. Здобувачі систематизують отримані матеріали, визначають основні результати, аналізують труднощі, що виникли під час виконання завдань, і формулюють висновки щодо досягнення мети практики.

На завершальному етапі необхідно підготувати звітну документацію та презентацію результатів практики, узагальнити результати дослідження. Важливим складником є рефлексія набутого педагогічного й дослідницького досвіду, самооцінювання сформованих компетентностей і визначення перспектив подальшої науково-дослідної роботи, самоосвіти, професійного вдосконалення та самореалізації.

Послідовне виконання завдань усіх етапів практики забезпечує цілісність професійної й дослідницької підготовки магістрантів, сприяє розвитку здатності самостійно організовувати педагогічну діяльність, проводити науково-педагогічні дослідження та застосовувати їхні результати для вдосконалення змісту й організації дошкільної освіти.

ЗВІТНЯ ДОКУМЕНТАЦІЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів проходження практики є: звітна документація з практики (щоденник практики, письмовий звіт); диференційований залік у вигляді презентації результатів виконаних завдань та досліджень. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Звітна документація з практики подається здобувачами вищої освіти керівнику практики від кафедри для перевірки впродовж трьох днів після закінчення практики.

У звітній документації мають бути:

1. Щоденник практики.
2. Письмовий звіт про проходження практики.
3. Індивідуальний план роботи здобувача освіти, затверджений керівниками практики.
4. Матеріали педагогічного дослідження за темою магістерської роботи: обґрунтування актуальності, мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження, гіпотеза (за наявності), методи та програма дослідження.
5. Бібліографічний список наукових джерел за темою магістерського дослідження (не менше 30 джерел), оформлений відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015.
6. Діагностичний та/або дослідницький інструментарій, використаний під час проведення дослідження: анкети, опитувальники, діагностичні методики, карти спостережень, експериментальні завдання, інструкції та інші матеріали.
7. Матеріали збору та первинного опрацювання емпіричних даних за темою магістерської роботи: результати спостережень, анкетування, тестування, експериментальної роботи, узагальнені таблиці, діаграми тощо.
8. Матеріали наукової апробації та публікаційної діяльності: тези доповіді, сертифікат/програма конференції, текст наукової статті або інший документ, що підтверджує представлення результатів дослідження.
9. Матеріали наукової комунікації: інформація про опрацьовані наукові ресурси, професійні та наукові мережі, підібрані конференції, семінари, круглі столи, вебінари та інші заходи за тематикою дослідження.

Загальні вимоги до оформлення звітної документації такі:

Документи оформляють охайно, використовуючи наскрізну нумерацію сторінок, подають у друкованому вигляді. Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку (див. методичні рекомендації). Звітна документація обов'язково повинна містити перелік усіх документів практики із зазначеними сторінками. Оформлення звітних документів входить в час проходження практик. Їх перевіряють і затверджують керівники практики від бази практики та навчального закладу. Звіт здобувача освіти про практику оформляють у вигляді друкованого тексту у форматі Word, шрифт Times New Roman 14, міжрядковий інтервал 1,5, поля: верхнє – 2, нижнє – 2, ліве – 3, праве – 1,5.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Під час підготовки звітної документації за результатами педагогічної (переддипломної) практики здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» необхідно враховувати мету й завдання практики, зміст індивідуального плану роботи, особливості професійної діяльності бази практики та вимоги до проведення науково-педагогічного дослідження за темою кваліфікаційної роботи.

Звітна документація має відображати результати професійної та дослідницької діяльності практиканта, засвідчувати виконання запланованих завдань, демонструвати здатність застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності, аналізувати освітній процес у закладі дошкільної освіти, використовувати сучасні психолого-педагогічні підходи й технології, збирати та опрацьовувати емпіричні матеріали, формулювати обґрунтовані висновки за результатами дослідження.

Особливу увагу необхідно приділити взаємозв'язку завдань практики з темою магістерської роботи. Матеріали, зібрані під час спостереження за діяльністю вихователя, вихователя-методиста й директора ЗДО, аналізу організації освітнього процесу та проведення дослідницьких процедур, мають сприяти поглибленню розуміння досліджуваної проблеми й підготовці практичної частини кваліфікаційної роботи.

Усі документи оформлюються відповідно до вимог програми практики, методичних рекомендацій кафедри та встановлених вимог до академічних і наукових робіт. Матеріали мають бути логічно структурованими, послідовними, грамотними, змістовними й належним чином оформленими. Аналітичні матеріали повинні містити не лише опис виконаних завдань, а й узагальнення, висновки та, за потреби, рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу.

У звітній документації мають бути представлені такі матеріали:

1. Щоденник практики.

Відображає зміст і послідовність виконаних завдань, основні види професійної та дослідницької діяльності, участь у заходах закладу дошкільної освіти й результати роботи відповідно до індивідуального плану. Записи мають бути систематичними, конкретними та відповідати фактичному перебігу практики.

2. Письмовий звіт про проходження практики.

Містить узагальнену інформацію про базу практики, основні напрями діяльності, виконані завдання, результати професійної та дослідницької роботи, набуті вміння й сформовані компетентності. У звіті необхідно відобразити особливості організації освітнього процесу в ЗДО, результати ознайомлення з діяльністю вихователя, вихователя-методиста та директора закладу, виконання індивідуальних завдань за темою магістерського дослідження, виявлені труднощі та шляхи їх подолання. Завершується звіт узагальненими висновками щодо результатів практики й перспектив подальшої професійної та науково-дослідної діяльності.

3. Індивідуальний план роботи здобувача вищої освіти.

Погоджується або затверджується керівниками практики відповідно до встановленого порядку. У ньому зазначаються основні завдання, заплановані види діяльності, терміни їх виконання та відмітки про виконання. Індивідуальний план має охоплювати ознайомлення з діяльністю бази практики, виконання професійних завдань, підготовку й проведення дослідницької роботи, опрацювання наукових джерел, апробацію результатів дослідження та підготовку звітної документації.

4. Матеріали педагогічного дослідження за темою магістерської роботи.

Містять обґрунтування актуальності дослідження, визначення його мети, об'єкта, предмета, завдань і, за потреби, гіпотези. Необхідно представити основні теоретико-методологічні засади наукового пошуку, визначити дослідницькі підходи, охарактеризувати методи дослідження та обґрунтувати їх відповідність поставленим завданням. Доцільно додати програму або план дослідження із зазначенням послідовності роботи, етапів проведення, очікуваних результатів і способів опрацювання отриманих матеріалів.

Зазначені матеріали мають відображати узгодженість між темою кваліфікаційної роботи, її понятійним апаратом, обраними методами та практичними завданнями, що виконуються під час практики.

5. Бібліографічний список наукових джерел за темою магістерського дослідження.

Містить не менше 30 наукових джерел, безпосередньо пов'язаних із проблематикою кваліфікаційної роботи. До списку доцільно включати наукові монографії, статті у фахових виданнях, дисертаційні дослідження, матеріали науково-практичних конференцій, навчально-методичні праці, а також нормативно-правові документи й інші авторитетні джерела, необхідні для обґрунтування дослідження.

Бібліографічний список оформлюється відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 та методичних рекомендацій кафедри. Під час добору джерел необхідно враховувати їхню наукову цінність, тематичну відповідність, достовірність і актуальність. Перевагу варто надавати першоджерелам

і сучасним науковим публікаціям, водночас використовуючи фундаментальні праці, що становлять теоретичну основу досліджуваної проблеми.

6. Діагностичний та/або дослідницький інструментарій.

Містить матеріали, використані або підготовлені для проведення дослідження відповідно до його мети, завдань і програми. До них можуть належати анкети, опитувальники, діагностичні методики, карти педагогічного спостереження, експериментальні завдання, інструкції для учасників, критерії та показники оцінювання, бланки реєстрації результатів, а також розроблені практикантом дидактичні матеріали й завдання.

Для кожної використаної методики доцільно зазначити її назву, автора або джерело, мету застосування, досліджувані показники та особливості використання. У разі адаптації чи самостійного розроблення інструментарію необхідно описати відповідні процедури й обґрунтувати їхню доцільність. Застосування діагностичних методик має відповідати віковим особливостям учасників дослідження та вимогам професійної етики.

7. Матеріали збору та первинного опрацювання емпіричних даних за темою магістерської роботи.

Відображають результати проведених спостережень, анкетування, опитування, тестування, діагностичних процедур, педагогічного експерименту чи інших передбачених програмою дослідження заходів. До матеріалів можуть входити узагальнені таблиці, діаграми, графіки, результати підрахунків, опис виявлених тенденцій і попередній аналіз отриманих даних.

Необхідно забезпечити відповідність поданих матеріалів фактично проведеному дослідженню, чітко зазначити, які дані було отримано, яким способом їх опрацьовано та які попередні висновки можна зробити. Якщо дослідження передбачає кілька етапів, доцільно систематизувати матеріали за етапами та показниками, визначеними програмою дослідження. У звітній документації подаються лише ті результати, які фактично отримані під час практики; дані не можна вигадувати, довільно змінювати або подавати як результати ще не проведених процедур.

8. Матеріали наукової апробації та публікаційної діяльності.

Підтверджують представлення й обговорення теоретичних або практичних результатів магістерського дослідження в науковому чи професійному середовищі. До них можуть належати тези доповіді, програма або сертифікат учасника науково-практичної конференції, підготовлена наукова стаття, підтвердження її подання чи прийняття до друку, а також інші матеріали, що засвідчують апробацію результатів дослідження.

За можливості доцільно додати короткі відомості про захід або видання, тему доповіді чи публікації та її зв'язок із кваліфікаційною роботою. Усі документи мають підтверджувати фактично здійснену діяльність. Якщо під час практики підготовлено матеріал, але його ще не опубліковано чи не представлено на заході, потрібно чітко зазначити відповідний статус.

9. Матеріали наукової комунікації.

Відображають діяльність здобувача з пошуку, відбору й використання ресурсів наукової комунікації за тематикою магістерського дослідження. Можуть включати інформацію про опрацьовані електронні бібліотеки, наукові бази даних, репозитарії університетів, сайти наукових установ, професійні та наукові спільноти, а також відібрані конференції, семінари, круглі столи, вебінари й інші заходи, що відповідають темі дослідження.

Доцільно коротко зазначити, які ресурси було використано, для пошуку якої інформації вони були потрібні та як отримані відомості сприяли виконанню дослідницьких завдань. За наявності підтверджувальних документів можна додати посилання на відповідні заходи, програми, сертифікати або інформаційні повідомлення. Важливо дотримуватися правил академічної та професійної комунікації в цифровому середовищі, перевіряти достовірність інформації й коректно використовувати наукові матеріали.

10. Додаткові матеріали за результатами практики.

За потреби звітна документація може містити розроблені дидактичні матеріали, конспекти

занять, сценарії дидактичних ігор, методичні рекомендації, плани консультацій, матеріали професійно-просвітницьких заходів, зразки завдань за темою дослідження та інші напрацювання, що підтверджують виконання індивідуального плану. Включення таких матеріалів має бути обґрунтованим і відповідати меті практики та темі кваліфікаційної роботи.

Загальні вимоги до оформлення матеріалів

Матеріали звітної документації необхідно впорядкувати відповідно до логіки виконання завдань практики. Таблиці, схеми, графіки, діаграми, зразки розроблених матеріалів та інші допоміжні документи за потреби оформлюються в додатках, мають відповідні назви й нумерацію та супроводжуються посиланнями в основному тексті. Усі використані нормативно-правові акти, наукові публікації й інші інформаційні джерела необхідно належним чином цитувати та включати до бібліографічного списку.

Особливу увагу слід приділяти дотриманню принципів академічної доброчесності, професійної етики та конфіденційності. Не допускається подання запозичених матеріалів як власних розробок, фальсифікація або вигадкування результатів дослідження, використання недостовірних джерел, а також поширення персональної інформації про дітей, їхніх батьків і працівників закладу без належних правових підстав та необхідних погоджень. Під час роботи з матеріалами, отриманими в процесі дослідження, необхідно забезпечувати захист персональних даних і, за потреби, знеособлювати інформацію про учасників.

Комплект звітної документації має засвідчувати повноту виконання програми педагогічної (переддипломної) практики, відображати результати професійної та науково-дослідницької діяльності здобувача й демонструвати його готовність до самостійної педагогічної діяльності, проведення науково-педагогічних досліджень та використання їх результатів для вдосконалення освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.

Приклад оформлення титульної сторінки звіту з практики

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Кафедра психології та педагогіки

ЗВІТ

з _____ практики

База практики: _____

Галузь знань: А Освіта

Спеціальність: А2 Дошкільна освіта

ЗВО II курсу, групи 601-ФДО

_____ Підпис

_____ Ініціали, прізвище

Керівник від кафедри

Керівник від бази практики

Прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь

Прізвище, ініціали

Підпис

Підпис

Кількість балів _____

Оцінка за шкалою:

національною _____

ЄКТС _____

Члени комісії:

Полтава – 2026

**Індивідуальний план
проходженняпрактики
здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
за спеціальністю А2 «Дошкільна освіта»**

.....
(прізвище, ім'я та по-батькові практиканта)

Термін проходження практики – _____.____.2026 р. – _____.____.2026 р.

№ з/п	Дата, день тижня	Зміст роботи	Відмітка про виконання
1.	Понеділок	Участь у настановній конференції. Ознайомлення з метою та змістом практики, її завданнями і формами звітності. Отримання пакету документів щодо організації і проходження практики. Участь в інструктажі з техніки безпеки. Ознайомлення з вимогами щодо оформлення документації практики.	виконано
2.	Вівторок	Індивідуальне планування проходження практики. Ознайомлення Аналіз	виконано
3.	Середа	Ознайомлення з Аналіз.... Спостереження за Бесіда з	виконано
4.	Четвер	Вивчення та аналіз Розробка.... Добір.....	виконано
5.	П'ятниця	Вивчення та аналіз Консультація з керівником практик. Створення	виконано
6.			виконано
7.			виконано
8.	П'ятниця		виконано

Звіт
з проходження практики
здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
за спеціальністю А2 «Дошкільна освіта»

.....
(*прізвище, ім'я та по-батькові практиканта*)

Термін проходження практики – __.__.2026 р. – __.__.2026 р.

Я,, проходила пропедевтичну практику на базі «.....».

Я проаналізувала

Також вивчала

Самостійно опрацювала.....

Дізналася

Проводила

Під час виконання практики здійснила

Також

Мною були розроблені

Отже, практика дозволила мені набути наступних компетентностей

Здобувач вищої освіти

_____ Підпис

_____ Ініціали, прізвище

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Розділ 1.

Розділ 2.

Розділ 3.

.....

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль успішності проходження здобувачами вищої освіти практики здійснюється в ході індивідуальних співбесід зі здобувачами освіти під час консультацій, які вони отримують на всіх етапах проходження практики від керівників практики від кафедри. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань здобувачів залежить від керівника практики і доводиться до їхнього відома під час проведення настановної конференції. Обов'язковим для здобувача є ведення щоденника з практики встановленого зразка, у якому послідовно висвітлюються всі етапи роботи та форми контролю. Він додається до звіту з практики.

Підсумковим контролем є захист звіту з практики у формі диференційованого заліку. Він здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

По закінченню практики здобувачі освіти надають керівнику практики від кафедри звітну документацію. Захист звіту з практики проводиться на звітній конференції з практики. На звітну конференцію необхідно подати заповнений щоденник з практики, звіт та презентувати свій досвід проходження практики.

Захист практики відбувається у формі короткої доповіді (звіту) здобувачів, керівника групи, який аналізує роботу здобувачів вищої освіти під час проходження практики. За результатами практики виставляється оцінка, яка охоплює всі напрямки діяльності здобувача під час проходження практики згідно з наведеною шкалою оцінювання.

Підсумкову оцінку за практику виставляють члени комісії з практики за 100-бальною рейтинговою системою оцінювання, шкалою ЄКТС. До уваги береться виконання програми практики та реалізація поставлених завдань, якісна характеристика продуктивності діяльності здобувача керівником практики від кафедри та керівниками від бази практики, якість підсумкової документації та подання її у встановлені терміни.

**Шкала і критерії оцінювання результатів виконання та захисту
звіту з практики**

Виконання		Захист
змістової частини	оформлення	
0-50	0-10	0-40

Захист звіту практики та наявність оформленого щоденника з практики є обов'язковими.

Змістова частина	
36-50	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму педагогічної (переддипломної) практики. Розділи звіту повністю розкривають зміст практики, містять вичерпний, послідовний та змістовний опис проведеної роботи. Аналіз діяльності бази практики є глибоким, системним, критичним і проведеним на високому професійному рівні. Здобувач продемонстрував уміння самостійно аналізувати організацію освітньої та професійної діяльності закладу дошкільної освіти. Виконані завдання практики свідчать про високий рівень сформованості професійних компетентностей, здатність застосовувати теоретичні знання на практиці, використовувати сучасні педагогічні технології, методичні підходи та інформаційно-комунікаційні засоби. Індивідуальні завдання виконано самостійно, якісно, творчо та з належним рівнем професійного обґрунтування. Висновки логічно узгоджуються із завданнями практики, є чіткими, конкретними, аргументованими та ґрунтуються на результатах проведеної роботи. Здобувач демонструє здатність до професійної рефлексії, об'єктивної оцінки результатів власної діяльності та формулювання обґрунтованих пропозицій щодо її вдосконалення. Відгуки керівника практики від ЗДО та керівника практики від кафедри позитивні, містять високу оцінку професійної підготовленості, відповідальності, організованості, самостійності, ініціативності та якості виконання завдань практики. Звітна документація оформлена грамотно, системно та відповідно до встановлених вимог, подана у визначений термін. Матеріали звіту підтверджують повноту виконання програми практики, самостійність виконаної роботи та високий рівень сформованості професійних умінь і навичок.
21-35	Здобувач вищої освіти в цілому виконав програму педагогічної (переддипломної) практики. Розділи звіту розкривають зміст практики та містять достатньо повний і послідовний опис проведеної роботи. Аналіз діяльності бази практики здійснено на достатньому рівні, проте не повною мірою враховано окремі аспекти її організації та функціонування, що дещо обмежує глибину проведеного аналізу. Висновки загалом обґрунтовані та логічно пов'язані з результатами практики, мають практичне значення для вдосконалення діяльності бази практики, однак не повною мірою відповідають визначеним завданням практики та недостатньо чітко визначають конкретні шляхи й очікувані результати їх реалізації. Здобувач продемонстрував достатній рівень сформованості професійних компетентностей, здатність застосовувати набуті теоретичні знання під час виконання практичних завдань, аналізувати професійну діяльність та формулювати пропозиції щодо її вдосконалення. Відгуки керівника практики від ЗДО та керівника практики від кафедри позитивні, у них відзначено належний рівень виконання здобувачем програми практики, його відповідальність, дисциплінованість та професійну спрямованість.

	Звітна документація подана у встановлений термін і загалом відповідає визначеним вимогам, хоча може містити окремі недоліки змістового, аналітичного або оформлювального характеру.
6-20	Здобувач вищої освіти переважно виконав програму педагогічної (переддипломної) практики. Розділи звіту в цілому розкривають зміст практики, містять опис проведеної роботи. Аналіз діяльності бази практики поверхневий, недостатньо глибокий та/або структурований. Висновки фрагментарні, частково відповідають завданням; рекомендації не аргументовані або недостатньо аргументовані. Відгуки керівника практики від ЗДО та керівника практики від кафедри містять несуттєві зауваження.
0-5	Здобувач вищої освіти не виконав програму педагогічної (переддипломної) практики та/або надано негативний відгук від керівника практики від ЗВО та/або від керівника від кафедри. Розділи звіту частково розкривають зміст практики, містять неповний опис проведеної роботи або опис роботи відсутній. Аналіз діяльності бази практики відсутній або виконаний формально. Висновки відсутні або не відповідають програмі практики.
Оформлення	
9-10	Звіт має чітку структуру (тительний аркуш, зміст, вступ, основна частина, висновки, рекомендації, список джерел літератури, додатки) та повністю відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст чіткий, викладений стисло, стилістично правильно, без помилок.
6-8	Структура звіту відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст чіткий, але містить незначні стилістичні чи граматичні помилки.
3-5	Структура звіту в цілому відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст містить значну кількість помилок.
0-2	Звіт не структурований, в цілому не відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст викладений нечітко, незрозуміло, із значною кількістю помилок.
Захист	
31-40	Доповідь логічна, змістова, структурована, може супроводжуватися якісно підготовленою презентацією. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання впевнені, вичерпні та розгорнуті.
21-30	Доповідь в цілому розкриває зміст практики, але має несуттєві недоліки, може супроводжуватися презентацією. Здобувач вищої освіти володіє змістом роботи, демонструє середній рівень знань, отриманих за результатами проходження практики, відповіді повні, але містять незначні неточності.
11-20	В доповіді втрачена логічність викладення змісту виконаної роботи під час проходження практики, зміст повністю не розкрито, доповідь не структурована, може супроводжуватися презентацією, презентація не повністю відображає зміст звіту. Рівень знань достатній, відповіді неповні, містять помилки.
0-10	Доповідь та презентація відсутні або не відповідають змісту роботи та/або програми практики. Здобувач не володіє на достатньому рівні змістом роботи, виконаної під час проходження практики. Відповіді нечіткі, поверхневі, невпевнені, з суттєвими помилками.

**Шкала оцінювання результатів підготовки та захисту
звіту з практики**

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
0-34	F	

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом проходження практики.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Критерій оцінювання
90 – 100	Здобувач отримує в тому випадку, коли: роботу за програмою педагогічної (переддипломної) практики виконано в повному обсязі та на високому професійному рівні; здобувач продемонстрував ґрунтовні теоретичні знання, сформовані практичні вміння та здатність самостійно застосовувати їх у професійній діяльності; проявив себе як організований, відповідальний, сумлінний, ініціативний і творчий під час виконання різних видів роботи; самостійно планував та організовував професійну діяльність, ефективно виконував передбачені програмою практики завдання. Здобувач знає та вміє застосовувати сучасні педагогічні технології, методики, інформаційно-комунікаційні засоби та цифрові ресурси, доцільно використовує їх відповідно до мети й змісту професійних завдань; демонструє здатність аналізувати результати власної діяльності, робити обґрунтовані висновки та визначати шляхи її вдосконалення. У процесі практики здобувач виявив високу професійну культуру, комунікативні навички, педагогічний такт, відповідальність та готовність до конструктивної взаємодії; користується повагою та авторитетом серед працівників бази практики, методистів, керівників практики та інших учасників освітнього процесу.
82 – 89	Здобувач отримує в тому випадку, коли: роботу за програмою педагогічної (переддипломної) практики виконано в повному обсязі та на достатньо високому рівні; здобувач продемонстрував належний рівень теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для виконання основних видів професійної діяльності; під час проходження практики був організованим, відповідальним, сумлінним та ініціативним, належно виконував поставлені завдання та дотримувався встановлених вимог. У процесі практики здобувач допускав окремі незначні помилки або неточності, однак своєчасно виявляв та виправляв їх самостійно, демонструючи здатність до самоконтролю й аналізу власної діяльності. Застосовував набуті знання на практиці, використовував сучасні педагогічні технології, методичні підходи та інформаційно-комунікаційні засоби відповідно до поставлених завдань. Здобувач не допускав недисциплінованості, безвідповідальності чи формального ставлення до виконання завдань, виявляв зацікавленість у результатах практичної діяльності, дотримувався норм професійної етики та конструктивно взаємодівав із працівниками бази практики, методистами й керівниками практики.

	Діяльність здобувача отримала позитивну оцінку та схвальні відгуки від колективу бази практики, методистів і керівників практики. Індивідуальні завдання виконано належним чином, із достатнім рівнем самостійності. Здобувач своєчасно подав звітну документацію, яка загалом відповідає встановленим вимогам, правильно оформлена, систематизована та містить результати виконаної роботи. Допущені окремі недоліки в оформленні або змісті не впливають на загальну позитивну оцінку результатів практики.
74 - 81	Здобувач отримує в тому випадку, коли: роботу за програмою педагогічної (переддипломної) практики виконано в основному повністю та на достатньому рівні; здобувач продемонстрував достатній обсяг теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для виконання передбачених програмою практики завдань. Під час виконання завдань практики здобувач допускав окремі незначні помилки та неточності, проте не завжди міг самостійно їх виявити, виправити або належно прокоментувати під час аналізу результатів власної діяльності; у разі потреби користувався консультаціями та рекомендаціями керівника практики. У ході практики здобувач був дисциплінованим, виконавчим, достатньо самостійним і відповідальним, належно виконував основні види роботи, дотримувався встановлених вимог і термінів. Виявляв здатність до аналізу власної діяльності, хоча критичність та обґрунтованість самооцінювання потребували подальшого вдосконалення. Здобувач продемонстрував належну професійну поведінку, дотримувався норм педагогічної етики, підтримував конструктивні взаємини з працівниками бази практики, методистами та керівниками практики. Його діяльність отримала позитивні відгуки від колективу бази практики, методистів і керівника практики. Здобувач своєчасно подав звітну документацію, яка загалом відповідає встановленим вимогам, однак потребує незначних доповнень, уточнень або виправлень за рекомендаціями групового керівника практики. Виявлені недоліки не мають суттєвого впливу на загальні результати виконання програми практики. Здобувач продемонстрував достатній рівень сформованості професійних компетентностей та здатність виконувати основні завдання педагогічної (переддипломної) практики, однак потребує подальшого вдосконалення самостійності, аналітичних умінь і здатності до критичної оцінки результатів власної діяльності.
64 - 73	Здобувач отримує в тому випадку, коли: роботу за програмою педагогічної (переддипломної) практики виконано на задовільному рівні, основні завдання програми реалізовано, проте окремі види роботи виконано неповністю або з певними недоліками; здобувач продемонстрував базовий рівень теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для виконання основних завдань практики. У період проходження практики здобувач проявив себе як організований і дисциплінований, дотримувався основних вимог та правил бази практики, проте виявляв недостатню самостійність, ініціативність і впевненість під час виконання окремих професійних завдань, потребував консультацій та допомоги керівника практики. Здобувач допускав окремі помилки та неточності під час виконання завдань, не завжди міг самостійно їх виявити та виправити; потребував додаткових пояснень і рекомендацій щодо застосування теоретичних знань у практичній діяльності. Загальна характеристика діяльності здобувача в період проходження практики отримала позитивні відгуки від колективу бази практики, методистів та керівників практики. Здобувач дотримувався норм професійної поведінки та педагогічної етики, виконував основні доручення і завдання. Звітну документацію практики здобувач подав із невеликим запізненням. Документація загалом відповідає встановленим вимогам, однак може містити окремі змістові, методичні або оформлювальні недоліки, які потребують уточнення чи доопрацювання за рекомендаціями керівника практики. Здобувач продемонстрував задовільний рівень сформованості професійних компетентностей, достатній для виконання основних завдань практики, але потребує

	подальшого розвитку самостійності, професійної ініціативності, практичних умінь та навичок аналізу власної діяльності.
60 – 63	Здобувач отримує в тому випадку, коли робота проведена на задовільному рівні; проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний; загальна характеристика діяльності на базі практики практиканта з боку керівників практики – «задовільна»; подав документацію, яка потребує доповнень і виправлень, із запізненням.
35 - 59	У роботі здобувача освіти відсутня систематичність, цілісність розуміння матеріалу. Завдання практики виконані не в повному обсязі. Відгуки про проходження практики від колективу – здебільшого негативні.
0 – 34	Здобувач повністю не виконав вимог програми практики. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до захисту практики.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2025 р. №1557. Вид. офіц. Київ : МОН, 2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1557-2025-%D0%BF#n9>
2. Бірта Г., Бургу Ю. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури. 2023. 142 с.
3. Дейнека О.Г., Крихтіна Ю.О., Ковальов А.Ю. Методологія та організація наукових досліджень: конспект лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2023. 67 с.
4. Жихарева В.В., Сментина Н.В., Морозова І.В. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Одеса : ОНМУ, 2026. 122 с.
5. Закон України «Про академічну доброчесність». Відомості Верховної Ради. 2026. № 13. С. 35. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>
6. Закон України «Про дошкільну освіту». 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
7. Зацепіна Н.О., Віндюк А.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2023. 155 с.
8. Педагогічне партнерство ЗДО з учасниками освітнього процесу: навчально-методичний посібник / укл. Л. В. Бобро. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2024. 146 с.
9. Руденко В.М., Руденко Н.М. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ : Кондор, 2025. 228 с.
10. Сидоренко В.В. Методологія і методи наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО, 2024. 150 с.
11. Фесюк В. О. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2022. 126 с.
12. Ichinose Y. Raising Successful Children: A Practical Guide for Parents. Amsterdam : Elsevier, 2024. 300 p.
13. Kara H. The Bloomsbury Handbook of Creative Research Methods. London : Bloomsbury Academic, 2024. 323 p.
14. Paprica P.A. Research Project Management and Leadership A Handbook for Everyone. Toronto : University of Toronto Press, 2024. 286 p.
15. Pramling N. Methodology for Early Childhood Education and Care Research: Premises and Principles of Scientific Knowledge Building. Berlin : Cham, 2023. 181 p.
16. Sakr M., O'Sullivan J. Pedagogical Leadership in Early Childhood Education: Conversations From Across the World. London : Bloomsbury Publishing, 2022. 224 p.

Допоміжна

1. Алексеева С. Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність: виклики в умовах цифровізації. *Витоки педагогічної майстерності*. 2024. №34. С. 5–8.
2. Богуш А.М. Професійна підготовка майбутніх вихователів до спілкування з дітьми дошкільного віку в полікультурному середовищі. *Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал*. Випуск 7. Харбін : Харбінський інженерний

університет, 2024. С.108-109.

3. Бондаренко Н., Грибоєдова Т., Корнєєва О. Особливості підготовки магістрів до здійснення управлінської діяльності закладів дошкільної освіти на сучасному етапі. *Гуманізація навчально-виховного процесу*. 2024. №106. С. 248-258.
4. Ватаманюк Г. Практична підготовка майбутніх вихователів: зміст і шляхи вдосконалення. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2023. №34. С. 200–216.
5. Деякі питання про типи організації освітньої діяльності закладів дошкільної освіти : Постанова КМУ від 07 липня 2025 р. № 818. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/818-2025-%D0%BF#Text>
6. Дичківська І., Козлюк О. Професійна підготовка майбутніх магістрів з дошкільної освіти в умовах воєнного стану. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць*. Київ: Інститут проблем виховання НАПН України. Вип. 27. Кн. 1. 2023. С. 165-178.
7. Дудник Н.А. Професійна компетентність керівника сучасного закладу дошкільної освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2022. №82. С. 41-45.
8. Каньоса Н. Г., Бабюк Т.Й., Теорія та методика співпраці ЗДО з родинами: навч.-метод. посібник. Кам'янець-Подільськ, 2021. 407 с.
9. Карпенко О., Чепіль М. Педагогічне партнерство у закладах дошкільної освіти Польщі. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Вип. 31. С. 151–154.
10. Клевака Л.П., Гресь К.О. Формування креативності у дітей старшого дошкільного віку в ігровій діяльності з використанням конструктора Lego. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 1 (9). <https://reposit.nupp.edu.ua/item/18776>
11. Клевака Л.П., Гришко О.І., Гресь К.О. Формування базових якостей особистості дітей дошкільного віку в ігровій діяльності. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 12 (30). С. 750-766.
12. Клевака Л.П., Гришко О.І., Іщенко В.І. Розробка індивідуальних навчальних програм для дітей дошкільного віку з використанням інтерактивних платформ. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 10 (44). С. 216–229.
13. Клевака Л.П. Роль фізичної активності у формуванні здорового способу життя дітей дошкільного віку / Н.В. Захарасевич, Н.С. Кравець, Л.П. Клевака. *Академічні візії*. 2024. Вип. 38. <https://reposit.nupp.edu.ua/item/14976>
14. Клевака Л.П. Роль природи і народознавства у розвитку соціальних та когнітивних навичок дошкільнят / Л.П. Клевака, В.І. Іщенко, К.О. Гресь. *Педагогічна Академія : наукові записки*. 2024. № 13. <https://reposit.nupp.edu.ua/item/15081>
15. Клевака Л.П. Мультимодальні підходи в освітніх програмах для дошкільників: розкриття творчих здібностей / Барсуковська Г. П., Клевака Л.П., Кирста Н.Р. // *Вісник науки та освіти*. Серія «Педагогіка». 2024. №8 (26). С. 665-677.
16. Клевака Л.П. Сучасні тенденції у дошкільній освіті: глобальний огляд та практична реалізація / Г.П. Барсуковська, Л.П. Клевака, С.В. Юлдашева // *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 5 (33). С. 999–1011.
17. Козлюк О.А., Косарєва О.І. Емоційний інтелект як ресурс управлінської та педагогічної діяльності майбутніх фахівців дошкільної освіти. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Педагогіка»*. 2025. № 8(48) 2025. С.2008-2020.
18. Козлюк О.А. Науково-дослідна робота як інструмент професійного становлення майбутніх фахівців дошкільної освіти. *Наука і техніка сьогодні. Серія «Педагогіка»*. 2025. №7(48). 2025. С.711-726.
19. Кононко О. Особливості методів підвищення фахової майстерності початківця. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. №8. С. 11-17.
20. Кононко О. Наставництво як форма організації спеціального простору початківця. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. №8. С.6-10.
21. Косенчук О., Стягунова О. Імплементація професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти». *Дошкільне виховання*. 2023. №1. С.7–9.
22. Лазарович Н.Б., Мацук Л.О., Захарасевич Н.В. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з обдарованими дітьми в контексті нової редакції базового компонента дошкільної освіти України. *Гірська школа Українських Карпат*. Івано-Франківськ, 2021. № 24. С. 74-79.
23. Основи саморозвитку професійної компетентності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти: монографія / І.Л. Пукас. Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2021. 134 с.
24. Пихтіна Н.П. Педагогіка гри. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 260 с.

25. Практика взаємодії з батьками дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному просторі: метод. посібник / уклад. : О.В. Коган та ін. Лисичанськ : ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2021. 80 с.
26. Про атестацію та підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти у період воєнного стану в Україні: лист МОН від 21.10.2022 р. №1 / 12392-22. URL : <https://mon.gov.ua/npa/pro-atestaciyu-ta-pidvishennya-kvalifikaciyi-pedagogichnih-pracivnikiv-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-u-period-voyennogo-stanu-v-ukrayini>
27. Про затвердження методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти : наказ від 04 березня 2025 р. № 407. URL : <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-metodychnykh-rekomendatsii-z-pytan-formuvannia-vnutrishnoi-systemy-zabezpechennia-iakosti-osvity-u-zakladakh-doshkilnoi-osvity>
28. Про затвердження орієнтовних переліків матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення закладу дошкільної освіти: наказ Міністерства освіти і науки від 13.08.2025 р. №1138. URL : <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-orientovnykh-perelikiv-materialno-tekhnichnoho-navchalno-metodychnoho-ta-informatsiinoho-zabezpechennia-zakladu-doshkilnoi-osvity-2>
29. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти»: Наказ Мінекономіки України №620-21 від 28 вересня 2021 р. 24 с.
30. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти щодо надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу: наказ Міністерства освіти і науки від 15.01.2025 р. №46. URL : <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-pedahohichnykh-pratsivnykiv-zakladiv-doshkilnoi-osvity-shchodo-nadannia-psykholohichnoi-pidtrymky-uchasnykam-osvitnoho-protses>
31. Про забезпечення якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за результатами дослідження ECERS-3: лист МОН від 06.10.2022 р. № 1 / 11743. URL : <https://mon.gov.ua/npa/pro-zabezpechennya-yakosti-osvitnogo-procesu-v-zakladakh-doshkilnoyi-osviti-za-rezultatami-doslidzhennya-ecers-3>
32. Про робочих час та педагогічне навантаження працівників закладів дошкільної освіти: лист МОН від 08.01.2025 р. №1 / 416-25. URL : <https://mon.gov.ua/npa/pro-robochyi-chas-ta-pedahohichne-navantazhennia-pratsivnykiv-zakladiv-doshkilnoi-osvity>
33. Про схвалення Концепції цифрової гігієни дітей дошкільного віку : Розпорядження КМУ від 02 травня 2025 р. №432-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/432-2025-%D1%80#Text>
34. Суятинова К. Партнерська взаємодія сім'ї та закладу дошкільної освіти у процесі формування цифрової компетентості дошкільників. *Наука і освіта : наук.-практ. журнал*. 2024. № 2-С. 41-45.
35. Фенцик О.М. Партнерська взаємодія закладу освіти з батьками дітей з особливими освітніми потребами: бар'єри та шляхи подолання. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. №20. URL: <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/1194>
36. Філімонюк А. Особливості партнерської взаємодії між вихователем ЗДО та батьками: ефективні практики. *Наша школа: науково-практичні студії*. 2025. №2 (10). С.53-63.
37. Puyo O., Yemchyk O., Klevaka L., Voloshyn S., Dulibskyi A. Informatization of Early Childhood Education: the EU Experience / *International Journal of Computer Science and Network Security*. 2021. Vol. 21. №12. pp. 696-702. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/item/10876>

Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle. URL: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7945>
2. Положення про організацію і проведення практики здобувачів вищої освіти Національного Університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». URL: <https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/doc/all/polozhennia-pro-praktiku.pdf>
3. ВГО "Асоціація працівників дошкільної освіти". URL: <https://www.facebook.com/doshkillia.ua/>
4. Громадська Спілка Про Дитинство. URL: <https://www.facebook.com/profile.php?id=61559996645664>
5. Методична скарбничка для вихователя дитячого садочка. URL: <https://www.facebook.com/groups/378055548988047/>
6. STREAM-освіта для дошкільників. URL: <https://www.facebook.com/groups/1674297176161226/>
7. Новинки дошкілля. URL: <https://www.facebook.com/groups/453617099611576/>
8. Світ дошкілля. URL: <https://www.facebook.com/groups/1936437927258158/>
9. Куточок вихователя ЗДО. URL: <https://www.facebook.com/groups/633852113967199>

